

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ПРАВДА

ИНФОРМАЦИЈА

за примена на Законот за извршување и извршен надзор
над работата на извршителите за 2015 година

СКОПЈЕ, мај 2016 година

1. В о в е д

Информацијата за примена на Законот за извршување и извршен надзор над работата на извршителите за 2015 година има за цел да ги презентира досегашните согледувања за ефектите од примената на Законот за извршување, со посебен осврт на резултатите од работата на извршителите од извршениот вонтеренски надзор и анализа на финансиската состојба на извршителите, извршените редовни и вонредни надзори над работата на извршителите, доставени предлози за поведување на дисциплински постапки и изречени дисциплински мерки, именување на извршители, спроведување на испити за извршители, како и соработката со Комората на извршители на Република Македонија.

Законот за извршување (“Службен весник на Република Македонија” бр. 35/05, 50/06, 129/06, 8/08, 83/09, 50/10, 83/10, 88/10, 171/10, 148/11 и 187/13) е донесен во мај 2005 година, а започна да се применува од 26 мај 2006 година.

Министерството за правда низ годините наназад постојано и непречено го следеше функционирањето на новиот систем на извршување, и тоа како од аспект на ефекти од извршувањето, така и од аспект на успешност на работата на извршителската должност. Законот за извршување има исклучително позитивни економски влијанија, со оглед на фактот што истиот докажа дека системот на приватни извршители, овозможува брза и ефикасна наплата на

побарувањата на доверителите, што овозможува побрз обрт на средствата во стопанството и подбра бизнис клима.

2. Резултати од примената на Законот за извршување

2.1. Прилив на барања за извршувања

Во 2015 година извршителите на територијата на Република Македонија, примиле вкупно 155.830 барања за извршување, што во споредба со 2015 година кога примиле 160.352 барања, претставува просечно 3% намалување на приливот на примените предмети.

Притоа намалување е евидентно на 6 подрачја (Скопје 3%, Битола и Ресен 8,5%, Гостивар и Кичево 12%, Делчево, Берово, Винаца и Кочани 16,7%, Куманово, Кратово и Крива Паланка 23% и Штип и Св. Николе 15%).

На останатите 5 подрачја евидентен е зголемен прилив на барањата за извршување (Велес, Гевгелија, Кавадарци и Неготино 25%, Охрид, Струга и Дебар 13%, Прилеп и Крушево 6,5%, Струмица и Радовиш 4,5% и Тетово 1,3%)

Најголемиот пад на приливот е евидентен во Куманово, Кратово и Крива Паланка, а пораст на подрачјето на Велес, Гевгелија, Кавадарци и Неготино.

Бројката на вкупно примените барања за извршување кај извршителите за изминативе 10 години достигна 896.532 предмети.

2.2. Реализација на барањата за извршување

Во текот на 2015 година извршителите реализирале 53.338 барања за извршување или 34,2% од примените барања за извршување.

Споредено со 2014 година кога биле извршени 50.392 предмети или 31,4% од примените барања за извршување преставува 3% зголемување на процентот на реализација на извршните исправи.

Бројката на реализираните барања за извршување кај извршителите за изминативе 10 години достигна 292.739 предмети, што претставува 32,65% реализација на предметите.

Притоа продолжува трендот на континуиран раст на реализираните барања за извршување и во 2015 година, кога извршителите извршиле 2,846 предмети повеќе во однос на 2014 година.

Процентот на реализација изразен по подрачја на кои се именувани извршителите во 2015 година значително се разликува по судски подрачја. При тоа најголем процент на реализирани извршни исправи од примените во 2015 година има на подрачјето на Основните судови Битола и Ресен од 49,6%, а најмал процент на реализација има на подрачјето на Основниот суд Тетово со 20,6% од примените барања за извршување.

Во однос на реализираните барања за извршување карактеристично е тоа што од вкупно реализираните барања, 99,7% се однесуваат на извршување за наплата на парични побарувања, додека само 0,3% се однесуваат на наплата на непарични побарувања. Притоа бројот на барања за извршување за наплата

на непарични побарувања во 2015 година бележи 50% пад во споредба со 2014 година и изнесува само 220 барања за извршување.

Извршената анализа на времетрањето на извршувањето на предметите покажува дека 31% од извршените предмети завршиле во рок од 3 месеци, 10,3% до 6 месеци, 13,6% до 1 година, а за остатокот од извршните предмети, извршувањето трае над 1 година. Ова покажува дека воспоставениот систем на приватно извршување овозможува брза и ефикасна реализација на извршните исправи, се разбира ако должникот има имот со тоа што повеќе од половина од примените предмети 55% од извршувањата се реализирале во рок до 1 година.

Вкупниот износ на наплатени средства од извршување кој го прикажале извршителите во своите извештаи за работењето во текот на 2015 година изнесува 107.646.962 Евра, со што износот на вкупно наплатените средства за 9 годишното функционирање на извршителите достигна 830.104.344 Евра кои повторно се влеале во економско правниот промет на државата.

Анализата на податоците за структурата на наплатените средства според доверители укажуваат на тоа дека процентот на наплата за Република Македонија како доверител е само 3,15 %, односно наплатени се 208.243.110,00 денари. Наспроти тоа пак одливот на средства по основ на извршување спрема Република Македонија како должник е 14,7 % или 968.286.814,00 денари. Притоа треба да се има предвид дека државата како доверител се јавува како странка само во граѓанските спорови, бидејќи целокупното друго присилно извршување по основ на изречени парични казни и трошоци во корист на

Република Македонија во сите судски и управни постапки се спроведува според Законот за даночна постапка преку Управата за јавни приходи.

Извршителите во Република Македонија во 2015 година само по основа на данок на додадена вредност (ДДВ) платиле 1.709.098 Евра и средствата се слеале во Буџетот на РМ. Ако кон ова се земе предвид и бројката на вкупно вработени во извршителските канцеларии-625 лица, големината на деловниот простор и техниката која се користи во извршителските канцеларии и секако процентот на реализацијата и наплатените парични средства, а од друга страна фактот дека државата за функционирање на целокупниот систем на извршување не троши никакви средства, несомнена е оценката дека резултатите од функционирањето на системот на приватното извршување се повеќе од задоволителни.

3.Анализа на финансиската состојба на извршителите

Извршителите во Република Македонија, согласно законската обврска од член 53-а став (1) од Законот за извршување, доставуваат писмени извештаи до Комората на извршители на РМ за своето работење во претходната година, во кој го наведуваат вкупниот број на примени барања за извршување, вкупниот број на реализирани извршни исправи, вкупниот износ на наплатени средства за цена за администрирање на предметите, за преземани извршни дејствија и награда за реализирани извршни исправи. Кон извештајот доставуваат и копија од завршната сметка доставена до Управата за јавни приходи.

Според член 72 став (2) од Законот за извршување Комората на извршители на Република Македонија е должна до министерот за правда, секоја година најдоцна до 1 април да достави писмен извештај за финансиското работење.

За потребите на анализата изготвен е Збирен извештај за финансиското работење на извршителите во текот на 2011, 2012, 2013, 2014 и 2015 година кој заради обемноста е прикачен засебно како Прилог 1 кон Информацијата.

Анализите на доставените податоци укажуваат на следните состојби:

3.1. Вкупниот износ на бруто приходи на извршителите по основ на наплатена цена за администрирање, преземени извршни дејствија и награда за 2015 година изнесува 573.348.526,00 денари. Споредбата на податоците за 2015 година со 2014 година (555.852.832,00 денари) укажува на фактот дека извршителите во 2015 година оствариле за 4 % повеќе приходи по овој основ.

3.1.1. Притоа на име цена за администрирање наплатиле износ од 55.114.236,00 денари, на име преземени извршни дејствија наплатиле износ од 281.374.833,00 денари и на име награда за извршување наплатиле износ од 226.852.653,00 денари.

Во 2015 година споредбено со 2014 година извршителите оствариле помалку приходи по основ на цена за администрирање за 1% што ако се има предвид 3% пад на приливот на предмети, укажува дека се намалува бројката на предметите со помала вредност за сметка на повредните предмети.

3.1.2. Износот на наплатени средства по основ на преземени извршни дејствија од 281.374.833,00 денари, спореден номинално со 2014 година укажува дека извршителите наплатиле 2,5% повеќе во споредба со претходната година, но ако истиот се споредува со зголемената реализација на примени барања за извршување во висина од 5,6% укажува на реален пад на средствата прибрани по овој основ. Тоа најверојатно се должи на зголемена ефикасност на извршителите кои со користење на помалку извршни дејствија, ја постигнуваат наплатата на извршните исправи, што е пред сè во полза на должниците чии трошоци реално се намалуваат.

3.1.3. Износот на наплатени средства по основ на наплатената награда од 236.859.457,00 денари спореден номинално со 2014 година укажува дека извршителите во 2015 година наплатиле 4,3 % повеќе парични средства во споредба со претходната година, но ако истиот се споредува со зголемената реализација на примени барања за извршување во висина од 5,6%, укажува на реален пад на средствата прибрани по овој основ. Тоа најверојатно се должи на намалената тарифа од 2011 година.

3.2. Најниски нето приходи по завршна сметка во 2015 година оствариле извршителите на подрачјето на Основните суд во Тетово и тоа 27.037.844,00 денари, кои ако се распределат на 5 -те извршители се доаѓа до просечниот чист приход од 1.353.217,00 денари. Забележителен е 34% пад на приходите на извршителите од подрачјето на основниот суд Тетово

3.3. Највисоки нето приходи исто како во изминатите три години остварени се на подрачјето на Основните судови Битола и Ресен, потоа на

Основните судови во Скопје, а трето по висина е подрачјето на Основните судови Велес, Гевгелија, Кавадарци и Неготино.

Имено на подрачјето на Основните судови Битола и Ресен во 2015 година извршителите оствариле нето приходи по завршна сметка во износ од 20.207.568,00 денари, кои ако се распределат на 7 -те извршители се доаѓа до просечниот чист приход од 2.886.795,00 денари, односно во споредба со 2014 година се забележува зголемување на приходите од 1,4%.

На подрачјето на Основните судови во Скопје остварени се нето приходи по завршна сметка во 2015 година во износ од 99.530.614,00 денари, кои ако се распределат на 35 -те извршители се доаѓа до просечниот чист приход од 2.843.732,00 денар, односно во споредба со 2014 година се забележува зголемување на приходите од 10%.

Следи подрачјето на Основните судови Велес, Гевгелија, Кавадарци и Неготино каде извршителите оствариле нето приходи по завршна сметка во 2015 година во износ од 25.334.150,00 денари, кои ако се распределат на 9-те извршители се доаѓа до просечниот чист приход од 2.814.906,00 денари што во споредба со 2014 година претставува пад на приходите од 9%.

3.4. Според податоците од завршните сметки на извршителите во однос на вкупниот износ на бруто приходи состојбата е следна:

3.4.1. По завршна сметка извршителите во 2015 година оствариле бруто приход од изнесува 772.739.080,00 денари. Во споредба со 2014 година кога

извршителите оствариле бруто приходи во износ од 744.293.551,00 денари се забележува пораст на бруто приходите на извршителите за 3,7 %.

Просечно остварениот бруто приход во Република Македонија по извршител во 2015 година, по завршни сметки изнесува 7.805.445,00 денари денари и во споредба со 2014 година кога оствариле приходи од 7.594.832,00 денари има зголемување од 2,7%.

3.4.2. Исто како во 2014 година најнизок бруто приход по завршна сметка оствариле извршителите на подрачјето на Основниот суд Тетово и тоа во вкупен износ од 27.037.844,00 денари. Просечно остварениот приход по извршител во Тетово изнесува 5.407.569,00 денари, во услови на процент на реализација од 20% од примените предмети.

3.4.3. Највисок бруто приход по завршна сметка и понатаму остваруваат извршителите на подрачјето на Основните судови во Скопје и тоа во вкупен износ од 349.101.598,00 денари, во услови на реализација од 31% од примените предмети. Притоа во просек остварени се 9.974.331,00 денари по извршител, што преставува зголемување на приходите за 5% во споредба со приходите остварени во 2014 година.

Воедно извршителите од подрачјето на Основните судови Куманово, Кратово и Крива Паланка оствариле најголем пораст на просечниот бруто приход по завршна сметка во споредба со 2014 година и тоа за 12%.

Најголем пад на просечниот бруто приход по завршна сметка во споредба со 2014 година и тоа за 17,4% забележале извршителите од подрачјето на Основните судови Штип и Свети Николе.

3.4.4. Податоците од завршните сметки на извршителите за 2015 година, покажуваат висок процент на расходите на извршителите (495.883.207,00 денари) кои изнесуваат 64,17%. Ако се споредува со 2014 година кога извршителите во завршните сметки прикажале вкупни расходи во износ 479.011.999,00 денари, евидентен е раст од 3,4% најверојатно за сметка на зголемениот број на вработени во извршителските канцеларии (19 ново вработени).

4. Именување на извршители

Со Правилникот за изменување и дополнување на Правилникот за определување на бројот на извршители за подрачјето на основниот суд и утврдување на критериуми за бројот и распоредот на службените седишта на извршители на подрачјето на Република Македонија ("Службен весник на Република Македонија" бр.146/07), бројот на места за именување на извршители од 69 се зголеми на 132 извршители.

Во 2015 година именуван е еден извршител и тоа за подрачјето на Основниот суд Скопје 1 и Основниот суд Скопје 2, на место на извршител чија должност престана во 2014 година .

Со оглед дека од вкупно 132 предвидени службени седишта на извршители по подрачја во Република Македонија, должноста извршител моментално ја

вршат 99 извршители, непополнети сеуште остануваат 33 извршителски места, кои ќе се пополнат во зависност од потребите за ефикасно вршење на правниот промет за тоа подрачје.

Во канцелариите на извршителите во Република Македонија во 2015 година, биле вработени 526 лица не вклучувајќи ги извршителите, што е за 19 лица повеќе од 2014 година (507).

5. Извршени надзори над работата на извршителите во 2015 година

Според Законот за извршување, Министерството за правда врши редовен надзор над работата на извршителите и на Комората на извршители на Република Македонија, најмалку еднаш годишно.

Во оваа извештајна година донесен е нов Правилник за начинот на вршење надзор над работата на Комората на извршители на Република Македонија и на извршителите ("Службен весник на Република Македонија" бр.178/15) со кој се пропишува начинот на вршење надзор над работата на Комората на извршители на Република Македонија и на извршителите.

Редовниот надзор се врши врз основа на месечен план за надзор кој содржи листа на извршители над чија работа се врши надзор во текот на месецот. Вонтеренски надзор над работата на извршителите се врши по пат на квартални извештаи кои извршителите ги доставуваат до Министерството за правда. Министерството за правда врши и вонреден надзор над работата на извршителите и над Комората на извршители на РМ согласно правилата за редовен надзор утврдени во Законот за извршување и Правилникот за начинот на вршење надзор над работата на Комората на извршители на Република Македонија и на извршителите врз основа на сознанија за

ненавремено и неправилно работење на извршителите, односно Комората, добиени од државни органи, правни и физички лица, како и по барање на претседателот на судот.

Министерството за правда, односно Секторот за надзор над работата на извршителите, нотарите и медијаторите, работните задачи во врска со вршењето на надзор над работата на извршителите ги извршува по месечни планови, кои се изготвуваат на начин што приоритет имаат дописите од странките кои доставуваат сознанија за нестручно и несовесно работење на извршителите, а при вршењето на овие надзори се врши и редовниот надзор.

Министерството за правда во 2015 година изврши надзори кај 87 извршители, од кои 14 редовни надзори и 46 вонредени надзори. Врз основа на констатираните состојби од извршените редовни надзори и вонредни надзори, Министерот за правда поднесе 38 предлози за поведување на дисциплинска постапка за дисциплинска одговорност на извршители до Дисциплинската комисија при Комората на извршители на РМ.

Дисциплинската комисија на Комората на извршители во 2015 година изрекла 16 дисциплинска мерка и тоа: 5 парични казни во вкупен износ од 553.500,00 денари односно 9.000 Евра и 11 јавни опомени.

Министерството за правда преку Секторот за надзор над работењето на извршителите, нотарите и медијаторите, преку вршење на надзорот над работењето на извршителите врши воедначување и унифицирање во постапувањето на извршителите согласно Законот за извршување и подзаконските акти кои ги применуваат во нивното работење.

7. Комора на извршители на Република Македонија

Согласно Законот за извршување Комората на извршители на Република Македонија (КИРМ) претставува професионална организација на извршителите во која задолжително членуваат извршителите и замениците извршители во државата. Комора на извршители на Република Македонија се грижи за угледот и честа на вршењето на должноста извршител, совесно и во согласност со закон.

Во однос на соработката на Комората на извршители со Министерството за правда, мора да се потенцира меѓусебната доверба во намерите за создавање на подобар систем за извршување. Министерството за правда не само што врши надзор над работењето на извршителите, туку и постојано соработува со Комората на извршители во правец на разрешување на проблеми со кои се соочуваат извршителите во примената на Законот за извршување, преку учество на претставници од Комората на извршители во Работните групи за изготвување на нов Закон за извршување и подзаконски акти, како и преку постојани консултации за решавање на проблеми при вршењето на извршителската должност.

Збирен извештај за финансиско работење на извршителите во текот на 2011, 2012, 2013, 2014 и 2015 година

Извршителите по подрачја	бр. извршители	Примени барања за извршување	Реализирани барања за извршување	Наплатени средства по основ „цена за административне“ (без вклучен ДДВ)	Наплатени средства по основ „преземење извршени дејствија“ (без вклучен ДДВ)	Наплатени средства по основ „награда за извршување“ (без вклучен ДДВ)	Вкупно приходи од административне дејствија и награда	Вкупно остварени приходи по завршна сметка	Вкупно остварени приходи по извршител	Чист приход по извршител
Основните судови Скопје 1 и Скопје 2										
2011	33	30.161	10.499	25.531.329	78.809.292	93.381.878	197.722.499		5.991.590	
2012	35	63.190	10.395	23.177.246	88.930.671	100.088.150	212.196.068	298.085.689	94.339.726	8.516.734
2013	35	63.691	14.719	25.216.983	99.967.586	107.335.220	232.519.789	330.693.379	104.719.337	9.444.683
2014	34	69.932	18.725	23.180.872	119.679.458	104.668.812	247.529.142	322.852.552		87.136.519
2015	35	67.929	21.308	24.930.347	126.439.877	113.768.427	265.138.651	349.101.598		99.530.614
		3%	12%	7%	5%	8%				
споредба 14/15		намагување	зголемување	зголемување	зголемување	зголемување	6,4% зголемување	7,5% зголемување	12,5% зголемување	5% зголемување
Основен суд Битола и Ресен										
2011	7	5.152	2.224	3.866.251	16.877.329	19.202.104	39.945.684		5.707.812	
2012	7	9.701	2.704	3.617.732	18.511.056	19.143.471	41.272.259	47.992.508	23.300.727	6.856.073
2013	7	7.100	5.424	4.155.863	20.186.510	18.838.227	43.180.600	49.429.927	23.306.494	7.061.418
2014	7	7.154	3.260	3.844.713	20.334.744	18.040.646	42.220.103	47.273.811	17.912.030	6.753.401
2015	7	6.542	3.215	3.008.841	17.806.223	17.035.351	37.850.415	46.582.196	20.207.568	6.654.599
		8,5 %								
		намагување	зголемување	намагување	намагување	намагување	10,4% зголемување	1,5% зголемување	1,4% зголемување	1,5% зголемување
споредба 14/15		намагување	зголемување	намагување	намагување	намагување	10,4% зголемување	1,5% зголемување	1,4% зголемување	1,5% зголемување

[illegible]

Основен суд Делчево, Ђерово, Виница и Кочани

[illegible]

Основен суд Куманово, Кратово и Крива Паланка

[illegible]

Основен суд Охрид, Струга и Дебар

[illegible]

ИЗВЪРШИТЕЛИ ПО ПОДРАЧКА	бр. извършители	Примени барирана извършители за	Реализирани барирана за	Наплатени средства по основ. дена за администратори ране" без включен ДДВ)	Наплатени средства по основ. преземени извършители действия" (без включен ДДВ)	Наплатени средства по основ. награда за извършване" (без включен ДДВ)	Вкупно приходи от администратори, действия и награда	Вкупно остварени приходи по завършена сметка	Вкупно Нето Приходи по завършена сметка	Вкупно остварени приходи по извършител	Чист приход по извършител
-------------------------	-----------------	---------------------------------	-------------------------	--	--	---	--	--	---	--	---------------------------

Основните судови Прилеп и Крушево

[illegible]

Основен суд Струмица и Радовиш

2011	6	5,307	2,792	3,546,031	14,105,495	14,463,254	32,114,780			5,352,463	
2012	7	8,817	2,844	3,415,353	14,111,638	13,078,600	30,603,591		14,375,890	5,355,064	2,053,699
2013	7	9,499	3,404	3,474,462	15,336,260	13,487,009	32,297,731		13,429,471	5,487,460	1,918,496
2014	7	9,008	3,581	3,594,368	17,121,702	13,729,130	34,445,200		13,067,341	5,750,349	1,866,763
2015	7	9,407	3,672	3,394,315	15,071,101	13,841,530	32,306,946		11,850,908	5,434,500	1,692,987
		4,5%	3,5%	5,6%	10%						
споредба 14/15		зголеми вне	зголеми вне	намалува е	12% намалување	зголеми е	6,2% намалување	5,5% намалување	10% намалување	5,5% намалување	10% намалување

Основен суд Штип и Св Николе

2011	7	4,535	2,958	3,809,787	11,904,818	12,553,207	28,267,812			4,038,258	
2012	7	7,356	2,463	2,634,783	10,383,237	8,928,668	21,946,689	35,022,265	16,010,884	5,003,181	2,287,269
2013	7	7,300	3,491	3,529,543	13,039,419	10,408,514	26,977,476	35,666,837	16,313,964	5,095,262	2,330,566
2014	10	10,530	4,027	3,196,813	13,037,116	9,594,020	25,827,949	37,159,972	16,178,242	5,308,567	2,311,177
2015	7	8,693	3,445	2,862,944	12,355,208	10,069,747	25,287,900	30,723,611	13,308,054	4,389,087	1,901,151
		15%	14,5%	10,5%	5,2%	4,7%	2,1%	17,4%		17,4%	17,4%
споредаба 14/15		намагување авне	намагување	намагување	намагување	зголемување	намагување	намагување	17,4% намагување	намагување	намагување

Извършители по подрача	бр. извършители	Примени бариери за извършване	Реализирана бариера за извършване	Наплатени средства по основ „цена за административни разходи“ (без включен ДДВ)	Наплатени средства по основ „преземени извършители“ (без включен ДДВ)	Наплатени средства по основ „награда за извършване“ (без включен ДДВ)	Вкупно приходи от администриране, действа и награда	Вкупно осъществени приходи по завършва сметка	Вкупно Често Приходи по завършва сметка	Вкупно осъществени приходи по извършител	Чист приход по извършител
------------------------	-----------------	-------------------------------	-----------------------------------	---	---	---	---	---	---	--	---------------------------

Основен суд Тетово

2011	5	3 898	1 455	4 334 109	5 014 369	4 342 335	13 690 813	28 168 393	13 074 071	2 738 162	
2012	5	9 011	1 777	1 535 514	6 625 662	7 467 768	15 630 231	28 168 393	13 074 071	5 633 679	2 614 814
2013	5	4 811	1 670	2 264 089	9 993 955	10 643 850	22 901 894	25 066 495	10 637 107	5 013 299	2 127 421
2014	5	8 416	1 746	2 222 765	9 893 705	11 291 727	23 408 197	27 804 833	10 195 364	5 560 967	2 039 073
2015	5	8 528	1 779	1 962 142	9 369 407	9 069 771	20 401 321	27 037 844	6 766 086	5 407 569	1 353 217
споредба 14/15		1,3% зголеми ване	1,8% зголеми ване	12% намалу ване	5,3% намалу ване	20% намалу ване	12,9% намалу ване	2,8% намалу ване	34% намалу ване	2,8% намалу ване	34% намалу ване
ВКУПНО											
2011	80	78.232	31.979	65.235.162	194.137.177	198.373.935	457.746.274				
2012	92	173.224	34.474	52.766.497	211.111.994	207.276.736	471.090.516	680.263.772	251.055.507	7.394.171	2.728.864
2013	98	141.115	46.729	57.667.327	241.847.571	226.846.453	526.361.352	735.768.489	263.868.724	7.507.842	2.692.538
2014	98	160.352	50.392	54.692.932	274.307.247	226.852.653	555.852.832	744.293.551	242.289.095	7.594.832	2.472.337
2015	99	155.830	53.338	55.114.236	281.374.833	236.859.457	573.348.526	772.739.080	247.735.375	7.805.445	2.502.378
споредба 14/15		3% намалу ване	5,6% зголеми ване	1% зголеми ване	2,5% зголеми ване	4,3% зголеми ване	4% зголеми ване	3,7% зголеми ване	2,2% зголеми ване	2,7% зголеми ване	2,2% зголеми ване